

Svangerskap - Forsterket barsel

D46472

Utgave:
2.00Gjelder fra:
18.12.2024

Side 1 av 2

Hensikt og omfang

- Etablere et helhetlig og sammenhengende tilbud til foreldre med psykiske lidelser, rusproblemer og/eller annen psykososial belastning, som setter barnets tidlige tilknytning og utvikling i fare. Herunder gravide i LAR (legemiddelassistert rehabilitering).
- Sikre familien et tilrettelagt tilbud, der det er særlig behov for trygghet og avklaring av medisinske, omsorgsrelaterte eller praktiske problemstillinger.

Ansvar/målgruppe

- Gynekologer, jordmødre og barnepleiere.

Handling

Svangerskap

- Henvisning med samtykke fra primærhelsetjenesten med ønske om forsterket barselopphold, vurderes og behandles i tverrfaglig inntaksmøte en gang per mnd. Inntaksmøte representeres av koordinator for forsterket barsel, representant fra BUP spe- og småbarn, DPS voksen og rus, barnefysioterapeut, nyfødttintensiv og seksjonsoverlege føde/barsel.
- Når et forsterket barselopphold innvilges, skrives det et NB notat i Partus. Det sendes bekreftelse på innvilget opphold til pasient, med kopi til fastlege og kommunejordmor.
- Koordinator for forsterket barsel innkaller til tverrfaglig samarbeidsmøte i forkant av fødsel.
- Den som henviser til forsterket barsel, innhenter samtykke til tverrfaglig samarbeid fra pasienten før henvisning sendes.
- Tverrfaglig samarbeid vil involvere kommunehelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten, samt i noen tilfeller barnevernstjenesten.
- Dersom den gravide samtykker, sendes det henvisning under svangerskapet til BUP spe- og småbarn. Man henviser mor til lokale BUP (Hamar, Gjøvik, Elverum, Otta, Lillehammer). BUP Lillehammer følger opp under barseloppholdet.
- Den gravide vil følges opp individuelt hos fastlege, kommunejordmor og ved svangerskapspoliklinikken.

Fødsel

- Jordmor som tar imot den gravide ved fødsel, har ansvar for å lese NB notat i Partus og kritisk informasjon i DIPS.
- Dersom andre personer skal varsles om fødselen vil telefonnummer være oppgitt i NB notatet i Partus.

- Varsle BUP om fødsel, dette skal gjøres **PÅ** føden **FØR** overflytning barsel. **Send gul lapp til «BUP Lillehammer Sped/Små kontor».** **Beskjeden skal inneholde:** har født, dato for fødsel, om det er noe spesielt i forhold til fødsel (sectio, stor blødning, barn overflyttet til nyfødt, mor på intensiv etc.).
- Sekundær henvisning til fysio – sendes på både mor og barn.

Barsel

- Familien vil være prioritert for familierom under oppholdet på inntil 14 dager. Barnefar/ledsager skal ikke betale for kost og losji.
- Etter noen rolige barseldager, vil samarbeidet med regelmessig oppfølging av barnefysioterapeut og BUP starte. Andre involverte vil også ha mulighet til å møte familien. Møteplan ligger i permen sammen med mors papirer. Jordmor/barnepleier på barsel er med og koordinerer tidspunkter.
- Barselpersonalet har et særskilt ansvar i å veilede, støtte, gi tilpasset informasjon for å styrke tilknytningen/samspeillet mellom foreldre og barn.
- Under barseloppholdet vil det være ett tverrfaglige avsluttende samarbeidsmøte for å dele observasjoner og sikre veien videre for familien. Disse familiene skal reise hjem med en oppfølgingsplan fra det kommunale hjelpeapparatet.
- Viktig å dokumentere godt observasjoner i Partus på mor/barn, far/barn og mor/far med tanke på samspill, veiledningsbehov, samarbeid, utvikling, fungering, fremtoning, forhold til rus/legemidler, psykisk helse, refleksjoner rundt morsrollen, behov for spesiell oppfølging, nettverk, spesielle forhold hjemme osv.
- Epikrisen bør inneholde en oppsummering ved utreise, og at det presiseres at de har vært innlagt på ett forsterket barselopphold.

Tiltaket forsterket barsel er ingen behandling i seg selv, men en plattform for tverrfaglig samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunens tjenester.

Referanser

[SI/17.08.04-03](#)
[SI/17.30.01-02](#)

[Fysioterapi - Forsterket barsel](#)
[Behandlingslinje - Gravide, sped-og småbarn\(0-3 år\) med psykososial belastning](#)